

LBRIS

We know
books

MARIANGELA GALATEA
VAGLIO

TEODORA

DEMONII PUTERII

- roman -

Traducere din limba italiană:

VIFOR ROTAR

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV 2023

CUPRINS

Prolog · TRĂDĂTORUL · 7

Partea Întâi

FEMEIA LUI IUSTINIAN

1 · OMOR ÎN CATEDRALĂ · 10

2 · UN OM AL ORDINII · 13

3 · PETRECERILE TEODOREI · 18

4 · VECHI PRIETENI · 22

5 · AGONIA UNEI ÎMPĂRĂTESE · 26

6 · PREFECTUL DOVLECEL · 32

7 · FĂRĂ PROTECȚIE · 36

8 · O PRIETENĂ CREDINCIOASĂ · 40

9 · CONJURAȚII · 44

10 · ÎNFRUNTARE LA PALAT · 48

11 · DARE DE SEAMĂ · 51

12 · VIZITE IMPORTANTE · 56

13 · REGINA REBELĂ · 60

14 · VREMURI GRELE · 63

15 · REGELE · 67

16 · PRIZONIERUL · 74

- 17 · PRINȚESA · 77
18 · CELE DOUĂ ORAȘE · 83
19 · JOCURI DIPLOMATICE · 88
20 · UNELTITORII · 91
21 · INELUL · 96
22 · BÂRFE ÎN AȘTERNUT · 103
23 · GÂNDURILE UNUI BIBELOU · 107
24 · CONSTANTINOPOLUL ÎN SĂRBĂTOARE · 112
25 · VANITĂȚI DE PRELAȚI · 118
26 · DISCUȚII SECRETE · 122
27 · BAIA DOMINEI · 126
28 · PROBLEME DE PATRIARH · 131
29 · SFATURI DE URGENȚĂ · 136
30 · TABLA DE ȘAH · 140
31 · ULTIMATUMUL · 145
32 · SEX ȘI DRAGOSTE · 150
33 · MAGDALENA POCĂITĂ · 153
34 · ÎNCORONAREA UNUI ÎMPĂRAT · 159
35 · ÎNTÂLNIRI PE CULOARE · 164
36 · ÎNDATORIRILE UNUI BUN CREȘTIN · 169
37 · ÎNTOARCEREA LA RAVENNA · 173
38 · ARHITECTURILE PUTERII · 177
39 · NEBUNIA UNUI REGE · 182
40 · MIȘCĂRI ÎN FRONT · 186
41 · MOȘTENIRI IMPERIALE · 190
42 · ÎNCORONĂRI · 195
43 · ÎMPĂRĂTEASĂ · 199
44 · VEȘTI DIN IMPERIU · 203
45 · VERI AMBIȚIOȘI · 208
46 · ECHILIBRE DE PUTERE · 211
47 · EDUCAȚIA UNUI TÂNĂR REGE · 215

Partea a Doua

ÎMPĂRĂTEASA

- 48 · VIOLENȚE ÎN ORAȘ · 222
49 · DUCÂND DORUL ÎMPĂRATULUI · 225
50 · PROTESTE LA CIRC · 230
51 · EXECUȚIA · 236
52 · PALATUL ȘI ORAȘUL · 240
53 · SUPRAVEGHERE IMPERIALĂ · 244
54 · RUPEȚI RÂNDURILE · 248
55 · CIRCUL NU IARTĂ · 251
56 · AUGUSTUL HIPATIE · 255
57 · PLANURILE UNEI ÎMPĂRĂTESE · 259
58 · PURPURA ESTE UN MAGNIFIC GIULGIU · 264
59 · CAPCANA · 270
60 · REGLARE DE CONTURI · 274
61 · PRIETENI PIERDUȚI · 279
62 · PROMONTORIUL DISCORDIEI · 283
63 · MICII REGI CRESC · 286
64 · MAMĂ ȘI REGINĂ · 289
65 · MIȘCAREA REGINEI · 293
66 · VĂRUL UITAT · 297
67 · PLANURI DE REZERVĂ · 303
68 · IMPERIUL NU ESTE UN PRÂNZ DE GALĂ · 307
69 · FEMEI LA PUTERE · 313
70 · INSTRUCȚIUNI DIPLOMATICE · 317
71 · O REGINĂ ÎN PLUS · 321
72 · PLANURI PENTRU O LOVITURĂ DE STAT · 325
73 · ȘAH LA REGINĂ · 328
74 · RAPOARTE DIPLOMATICE · 331
- Epilog · 335
Nota autoarei · 339
Mulțumiri · 341

Prolog

TRĂDĂTORUL

*În apropiere de Ticinum (Pavia),
septembrie 524 d. C.*

Un tropăit de copite răsună peste sat, sfâșiind liniștea după-amiezii însorite. Pălcul de soldați goți înaintează la trap pe drumul ce se întinde de-a lungul malului râului Ticino, cu nerăbdarea unora care au de dus la îndeplinire o poruncă. Coifurile alcătuite din benzi metalice, decorate cu mici ținte rotunde, strălucesc sub bătaia razelor soarelui încă fierbinte de la sfârșitul verii, spadele de la cingători zvâcnesc, lovindu-se cadențat de nădragii care le înfășoară picioarele.

„Tu, de colo!”, îi strigă comandantul băiețelului care moțăie liniștit, la umbra unuia dintre copacii ce străjuiesc intrarea în marea vila patriciană. „Sunt Gunipertus, comandantul gărzilor regelui Teodoric. Du-te caută-ți stăpânul și spune-i să vină aici de îndată! Avem porunci pentru el de la Ravenna.”

Preț de o clipă, micuțul Sirius pare să nu înțeleagă nimic. Strălucirea spadelor lungi și a armelor goților l-a fascinat pe de-a-ntregul. Dar uitătura feroce pe care i-o aruncă ofițerul are darul de a-l face să țâșnească precum un arc. Înpăimântat, se

întoarce și aleargă în interiorul casei, strigând: „*Domine, domine!* Vino, te caută niște soldați!”

Câteva clipe mai târziu, de sub arcada somptuoasei vile suburbane iese un bărbat. Deși poartă o tunică albă lipsită de orice ornament, sandale simple din piele și nu are asupra sa niciun semn distinctiv care să-i trădeze rangul sau hramul, ceva în felul în care pășește, hotărât și liniștit, spulberă orice îndoială că n-ar fi nobilul stăpân al casei.

„Cu ce vă pot fi de folos?”, întreabă calm, uitându-se la soldați cu ochii săi adânci și întunecați.

„Senator Boethius, trebuie să ne urmați numaidecât la Pavia, la prefectul Eusebiu.”

Severinus Boethius arcuiește perplex o sprânceană și îi răspunde pe un ton liniștit, dar rece: „Și de ce ar trebui să fac asta? Petrec aici câteva zile de odihnă pentru a mă dedica studiilor mele de filozofie. Spuneți-i lui Eusebiu că, oricât ar fi de grabnică pricina, în ceea ce mă privește, poate aștepta”.

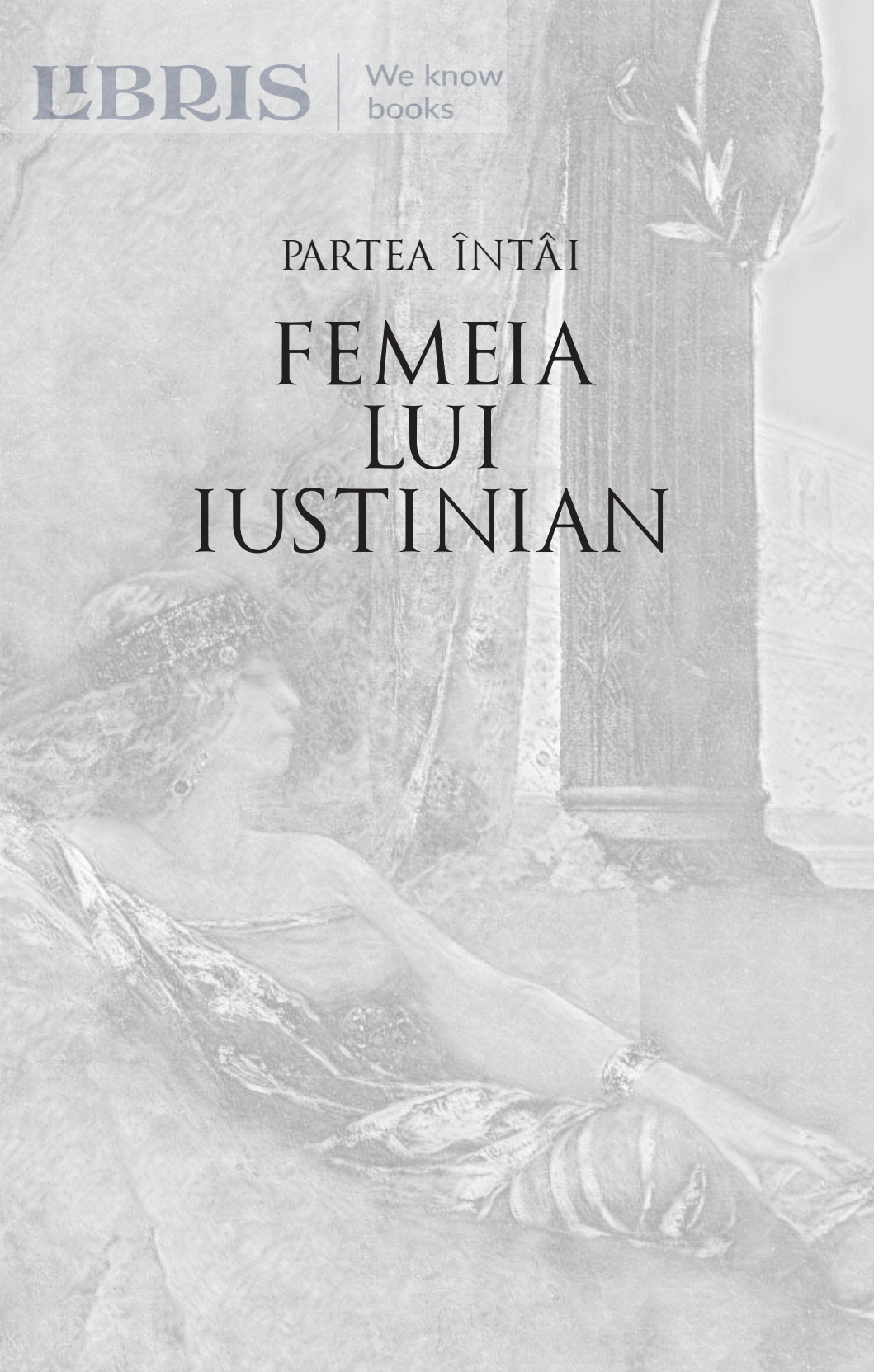
„Nu, nu poate aștepta”, îi răspunde comandantul Gunipertus. „Sunteți arestat, senator Boethius. Sunteți acuzat de trădare și de complot împotriva regelui.”

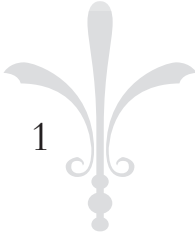
Micul Sirius rămâne pironit locului, cu gura căscată de uimire.

LIBRIS

We know
books

PARTEA ÎNTÂI
FEMEIA
LUI
IUSTINIAN

1

OMOR ÎN CATEDRALĂ

*Constantinopol,
catedrala Sfânta Sofia,
octombrie 524 d. C.*

„Kyrie Eleison! Kyrie Eleison! Kyrie Eleison!”

Invocația explodează deodată, strigată de sute de guri. Este o cascadă care se prăvălește din înalțuri și umple totul cu vuietul ei. Naosul central al Hagiei Sofia din Constantinopol pare a fi o mare fremătătoare de mulțimi adulatoare, coloanele și pereții abia o țin în interiorul zidurilor, în timp ce invocațiile și cântările se înalță, reverberând de-a lungul pereților acoperiți cu mozaicuri de aur, de unde ajunge la tavanul înalt cu căpriorii din lemn, pentru a bubui în cele din urmă în absidă.

Ascuns în spatele unei coloane, Hipatie nu ascultă însă: gâfâie. Inima îi lovește sternul ca un ciocan, de parcă ar vrea să-l facă țândări și să iasă din colivia pieptului. Este la capătul puterilor. Îngrozit, se uită peste umăr să vadă dacă urmăritorii sunt încă pe urmele lui.

Mulțimea din jur este un șuvoi agitat, împărțit în o mie de vârtejuri, în timp ce un cortegiu de diaconi și popi înveșmântați în aur poartă în procesiune o cruce gigantică acoperită cu

pietre prețioase, printre aburi de tămâie și litanii cântate pe voci răsunătoare. Locuitorii capitalei, unși cu toate alifile, se împulzesc, se împing să vadă, se retrag ca să nu fie striviți, flecăresc, se roagă, cântă, suspină. Nimeni nu urmărește slujba. Slujbele nu sunt momentul de a înălța rugii lui Dumnezeu, ci un prilej de a se întâlni sau o vitrină pentru a se face văzuți. Locuitorii Cetății sunt cu toții acolo pentru a urmări spectacolul. Își ridică deasupra celorlalți capetele, pentru a privi cu ochi scrutători alcătuirea cortegiului, pentru a-i recunoaște pe patriarh, pe diaconi, pe notabili care participă la procesiune, le evaluează poziția în coloană și le rostesc titlurile în șoaptă, laudându-se că i-ar cunoaște de mult pe cei mai de vază ori chiar că au cu ei o oarecare familiaritate și laudându-se apoi cu ea în fața vecinilor.

Hipatie, în schimb, inspiră aerul de parcă l-ar bea, ca să se liniștească. Știe că mulțimea este prietena sa: nimic nu este mai greu de găsit decât ceva aflat în mijlocul unei gloate. Cu coada ochiului iscodește în grabă culorile veșmintelor celor din jurul său. Pete colorate de tunici roșii, galbene, albe, portocalii, violete. Un curcubeu se rotește și se leagănă în ritmul hipnotic al cântărilor sacre. Nimeni nu este îmbrăcat în verde smarald ca el, dar nici în albastru. Ceea ce înseamnă că dușmanii nu au ajuns încă la el, poate că nu au avut curajul să-l urmărească până în catedrală. „Voi reuși”, își spune în gând.

Se desprinde de coloană cu prudență. Cu gesturi sigure, se lasă înghițit de feluritele grupuri, le traversează, iese teafăr din ele. Ușa este acum în fața lui, crucea își proiectează profilul în aureola de lumină care vine de afară. Doar câțiva pași și va fi în siguranță. Străduțele Constantinopolului îl vor primi precum brațele unei mame înțelegătoare, pentru a-l salva de pedeapsă.

Când se desprinde însă de marmură pentru a parcurge ultima bucată de drum, simte o mână punându-i-se pe umăr.

„Hipatie, prietene, te gândești să fugi?”, îi susură în ureche o voce sarcastică.

Un fior îl străbate. Hipatie vede o strălucire metalică și mâneca albastră a unei haine care se leagănă și apoi se cufundă, în timp ce din gură îi iese un strigăt înăbușit.

O pată roșie de culoarea sângelui se întinde încet pe tunica lui verde smarald.

Hipatie se prăbușește fără suflare la pământ.

UN OM AL ORDINII

Constantinopol,
palatul prefectului,
octombrie 524 d. C.

Zorii sunt înghețați și nehotărâți, asediați de nori. O rază subțire și palidă de soare despică plumbul cenușiu al cerului deasupra Constantinopolului. Iluminează cercul desăvârșit al Forului lui Constantin, încadrat de arcade albe, și mângâie statuia întemeietorului orașului, sfântul împărat care ține în mâini globul de aur simbolizând Totul. Reverberează pe fațadă, intră pe una dintre ferestre, dezmiardă pereții acoperiți cu marmură policromă încrustată și se lovește de o elegantă masă sculptată, cu picioarele învelite în fildeș. Parcurge contururile ascuțite ale filelor stivuite, atinge pana de scris, cuțitul pentru deschis scrisori, sigiliul pentru documente, care sunt aranjate în ordine meticuloasă pe masă, echidistante și drepte. Un microcosmos de instrumente de lucru a căror dispunere dezvăluie pedanteria omului care le folosește în fiecare zi pentru a da un sens haosului unui oraș neguvernabil și confuz.

„Așadar, cine este mortul? Știm măcar atâta lucru?”, îl întreabă prefectul Teodot, cu fața întunecată, pe comandantul gărzilor sale,

cu vocea cuiva care a petrecut o noapte cât se poate de proastă, buchisind la masa de lucru.

Ofițerul roșește ca un soldat proaspăt luat cu arcanul, în ciuda faptului că este un ostaș bătrân, cu douăzeci de ani de armată în spate.

Chiar și în împrejurări normale, să te înfățișezi personal pentru a-i da prefectului raportul este o corvoadă pe care toată lumea încearcă să o evite. Nu e Teodot omul căruia să-i placă să-și facă subalternii să se simtă în largul lor sau să arate cuiva amabilitate. Vocea croncănitore pare făcută dinadins pentru a te scoate din sărite, iar ochii minusculi, străjuiți de pleoape grele, se mișcă neîncetat, ca pentru a prinde interlocutorul pe picior greșit. Este renumit pentru caracterul său colțuros, lipsa de răbdare și sarcasmul tăios. Îl folosește din belșug, pentru a-și sublinia rolul și puterea, convins că supușii trebuie mereu ținuti în tensiune, cu zăbala pusă, astfel încât să simtă că nu sunt decât niște roțițe neînsemnate în acel uriaș mecanism care este orașul, al cărui administrator este prefectul. Să trebuiască să dai seama pentru o crimă petrecută în mijlocul unei slujbe în Catedrala Sfânta Sofia este cel mai prost mod de a începe ziua.

„Numele lui era Hipatie, *domine*”, bâiguie Gunipertus. „Un negustor de cereale, nu dintre cei avuți, dimpotrivă, destul de plin de datorii. Cea mai mare parte a timpului și-o petrecea la cursele de la circ, pariind pe conducătorii de care de luptă și încingând petreceri alături de cei mai răi nelegiuți ai facțiunii sale... era unul dintre Verzi.”

Expresia prefectului devine și mai sumbră. Cele două facțiuni care susțin echipele de la circ își împart dintotdeauna teritoriul orașului și stârnesc probleme de ordine publică cu excesele lor. În ultimele luni mai cu seamă, situația s-a înrăutățit. Bande de sclerați se iau la harță pe străzi, se încaieră cu adversarii lor, îi amenință pe cetățeni și comit nelegiuiri, știind bine că nu vor fi pedepsiți, pentru că sunt protejați de membri puternici ai Curții. Dacă până acum autoritățile au fost nevoite a se preface că nu văd, un omor schimbă totul.

„Așa, și? A fost o reglare de conturi între ei? Sau sunt implicați Albaștrii? Avem martori?”

Ofițerul scutură din cap: „Nimeni nu vorbește, toți spun că nu au văzut nimic sau au crezut că a leșinat din pricina îmbulzelii.”

„Halal leșin, cu o pată de sânge provocată de înjunghiere în mijlocul pieptului. Nu mă îndoiesc că au crezut că a dat ortul popii din pricina căldurii! Nu avem niciun alt indiciu? Asta e tot ce știți să faceți?”

Ofițerul își coboară privirea, șovăitor: „Ei bine, un paznic de la intrare, unul de-ai noștri, spune că a recunoscut un bărbat care a ieșit în fuga mare, împreună cu un grup de Albaștri, imediat ce s-au auzit țipetele mulțimii.”

„Prin urmare, el este asasinul?”

Ostașul pare să șovăie: „*Domine*, iată... nu știu dacă chiar e o dovadă... la urma urmei, jumătate din Constantinopol a luat parte la slujbă...”

Prefectul îl privește pe militar drept în ochi, cu hotărâre rece, și șuieră: „Numele. Spune-mi numaidedat numele aceluia om.”

„Zicca, *domine*”, spune ofițerul, înghițind înfricoșat în sec.

„Zicca, bunul nostru prieten Zicca...”, repetă prefectul, de parcă ar fi vrut să savureze silabele numelui, una câte una. „Și îmi închipui că te-ai ferit ca de foc să îl convoci ca să-l descoasem de-a fir-a-păr, nu-i așa?”

Ofițerul pălește: „Dar, *domine*, este unul dintre cei mai apropiați prieteni ai *comisului* Iustinian, nepotul împăratului...”

„Zicca nu este prieten cu Iustinian, Iustinian nu are prieteni”, spune prefectul pe un ton șfichiuitor. „Dacă e prieten cu cineva, este cu Teodora, târfa aia cu care trăiește Iustinian!”

Ostașul se simte cum nu se poate mai stingher. Ca toți ceilalți, cunoaște bârfele de la palat, iar relația dintre ministrul Iustinian și o fostă actriță de pantomimă este cunoscută de întregul Constantinopol. Cum la fel de bine știut este și faptul că povestea nu este privită cu ochi buni nici de împăratul Iustin, nici de împărăteasa Eufemia, nici de majoritatea curtenilor și, evident, nici de către Teodot. Cu toate acestea, este uimit de acea

explozie violentă și explicită, cunoscând obișnuita precauție cu care prefectul obișnuiește să se miște prin meandrele curții și care îi permite să țină sub control un oraș atât de capricios și de imprevizibil cum este Noua Romă.

„*Domine*, dacă îmi poruncești, pun să-l aducă aici”, spune pe un ton prevenitor.

Teodot scutură din cap: „Nu, pentru numele lui Dumnezeu. Asta nu este, cu siguranță, o chestiune pe care să o rezolve un membru al gărzii. Va trebui să mă ocup personal. Du-te imediat la palat și cere o audiență urgentă în numele meu la augustul Iustin. Dar numai la el. Dacă este implicată femeia aia, trebuie să fim cu băgare de seamă.”

Șeful gărzii se înclină în grabă și dispare.

Teodot se apropie de fereastră. Soarele s-a ascuns din nou după nori. Constantinopolul i se arată învăluit de o ceață albăstruie, care îl face neînsuflețit și împăienjenit, și care se strecoară prin toate cotloanele precum mâna unei fantome. Orașul este un labirint de străzi, de acoperișuri de clădiri care se întind în toate direcțiile, până la orizont și până la mare. Este prea devreme pentru haosul care îl animă în fiecare zi. Piețele par încremenite de frigul toamnei lăsat pe neașteptate. Aerul poartă cu el un miros de apă moartă și de alge râncede care se ridică din port și se amestecă cu cel de pământ umed și praf de pe pavaje. Viața pare suspendată. Prefectul știe însă că e gata să explodeze la prima rază de soare. Stă ghemuită pe aleile întunecate ale cartierelor populare din spatele cercului, unde *insulae* cu mai multe etaje se sprijină una de alta ca niște puștani când se cocoacă unii pe umerii celorlalți ca să se joace, la umbra colonadelor de marmură ale forurilor, care la apusul soarelui adăpostesc cerșetori și prostituate; în piețele în care tarabele vânzătorilor de pește, negustorilor de legume, artizanilor, țesătorilor, cămătarilor, vânzătorilor de mirodenii se pregătesc să fie acoperite cu mărfurile expuse pentru mulțimea cumpărătorilor.

Puțini reușesc să iubească cu adevărat acest oraș, își spune în gând, dar nu și el, care s-a născut aici. Știe să îl înțeleagă dintr-o

privire, îi percepe schimbările amușinând aerul, aidoma unui câine de vânătoare. Este un fiul al Cetății și, ca atare, consideră că este o datorie să nu-i permită să se ducă de râpă cu capriciile ei de matroană prea dedată la plăceri. Ca să facă asta, trebuie să o apere de scursurile care ar vrea să-i pângărească demnitatea. Scursuri de teapa lui Zicca, un scandalagiu căruia îi place să se amestece în încăierările de la stadion, în gâlceville de pe stradă, în băutăle din taverne și bordeluri, și, precum marea sa ocrotitoare, Teodora, care vine din bordeluri și care, dacă ar exista o lege umană care să asculte de justiția divină, ar trebui constrânsă să se întoarcă de unde a venit. În schimb, își răspândește de multă vreme contagiunea păcătoasă, care se ridică din ce în ce mai sus, încât a ajuns să cuprindă până și palatul imperial. Teodot știe să recunoască mirosul de putregai și duhoarea de stricăciune pe care o poartă cu ea, pentru că se știe că, înainte de a-l seduce pe Iustinian, cățeaua aceea era protejată patriarhului Alexandriei Egiptului, Timotei, un eretic monofizit. Cu siguranță nu e greu de ghicit prin ce meșteșug a reușit să-l cucerească pe nepotul împăratului Iustin, să devină țitoarea acestuia, să ajungă chiar să fie numită patriciană. Patriciană! O nerușinată care dansa goală în teatre și mima împreunări rușinoase pe scenă, sub privirile spectatorilor surescitați. Unei asemenea târfe i-a oferit Iustinian onorurile pe care le meritau cândva aristocratele Romei! Dar acum vremurile sunt pe cale să se schimbe și se va găsi un chip de a opri această infamie, de a pune capăt acestor desfrâuri. Este misiunea lui să protejeze orașul de aceste rele, să-l salveze de aceste lepădături.

„Martor mi-e Dumnezeu!” spune cu jumătate de gură, vorbind pentru sine. „Femeia nu va izbândi. Nu cât sunt eu aici.”

PETRECERILE TEODOREI

*Constantinopol,
casa Teodorei,
octombrie 524 d. C.*

Dansatoarea se apleacă pe spate, cu picioarele încordate, cu spinarea curbată pentru a forma un arc perfect, închis de cascada buclelor ei negre. Bazinul împodobit cu lanțuri și mici discuri metalice zornăitoare se scutură frenetic, făcând pandantivele să sune ca niște zuruitoare. Sub jerba de reflexe ale lămpilor agățate de tavan, corpul pare acoperit cu reverberații aurii, pielea de chihlimbar țâșnește afară prin despicăturile voalurilor, sânii mici se ridică și coboară mimând suspine, în timp ce ritmul tobelor și flautelor devine din ce în ce mai frenetic. În cele din urmă, clinchetul se ridică în slăvi, iar ea scoate un strigăt de victorie, în timp ce din tavan se revarsă un coș cu petale de trandafiri. Publicul izbucnește în aplauze. Tânăra se ridică gâfâind, stă în mijlocul mozaicului podelei și se prosternază cu un gest de deferență din cap către tricliniul pe care zac toläniți stăpânii casei.

Teodora, înfășurată într-o rochie de in albastru, aproape transparentă, care se lipește de silueta-i zveltă, dar rotunjită, și cu decolteul împodobit cu un splendid colier de perle și pietre prețioase, își dă capul pe spate, sprijinindu-l pe umărul lui Iustinian.

„Și când te gândești”, oftează – „că în urmă cu numai câțiva ani dansam și eu așa...”

Iustinian își apleacă spre ea capul și pune stăpânire pe buzele roșii întinse spre el. Apoi îi șoptește la ureche: „N-ai dansat niciodată așa... întotdeauna ai fost mult mai goală.”

Teodora izbucnește în râs. Seara este un succes. Oaspeții sunt un grup bine garnisit. Sunt câteva personaje de seamă și funcționari care fac parte din cancelaria lui Iustinian și din palatul imperial, alături de senatori care îl susțin în curie. Pentru a evita însă ca cina să se transforme într-o reuniune politică plictisitoare, Teodora a invitat și câteva dintre fostele ei colege de scenă, câțiva conducători de care de luptă, de mare succes, cu alaiul lor de admiratori, și pe liderii facțiunii Albaștrilor, care îi asigură un soi de gardă personală de când a devenit concubina lui Iustinian. Privește în jur, verificând cu ochiul atent al unei adevărate matroane ca toată lumea să aibă paharele pline, tăvile argintii pline ochi cu mâncare să fie la îndemână, pernele tricliniului să fie moi, iar dansatoarele și actrițele de pantomimă angajate să le țină companie, să fie serviabile. Petrecerilor sale li s-a dus buhul în întregul Constantinopol. Senatorii se înghiontesc să primească o invitație, iar când pun mâna pe câte una, se laudă cu ea colegilor mai puțin norocoși. Dacă ești cineva în oraș, trebuie să fi fost măcar o dată la cinele Teodorei. La urma urmei, Iustinian a pus să fie numită patriciană, casa ei nu mai este cea a unei curtezane de proastă reputație, deci poate fi frecventată fără a te ascunde. Iar dacă soțiile sau unii preoți strâmbă din nas, nobilii invitați pot răspunde că merg acolo din obligație de serviciu, întrucât Iustinian este *magister militum presentialis* al împăratului, cel mai puternic ministru al guvernului și, după cum știi cu toții, adevăratul stăpân al imperiului.

Iustinian glumește amuzat cu vecinii de pe tricliniu. Teodora își amintește cât de surprinsă a fost prima dată când l-a auzit râzând. Înainte de a și-o face concubină, era considerat de toți un bărbat rece, calculat, incapabil să se distreze și inabordabil. Oricine îl vedea lucrând zi și noapte fără încetare în cancelaria

imperială se simțea intimidat, ca în fața unui demon neobosit. Încetul cu încetul, ea l-a ajutat să-și șlefuiască muchiile prea colțuroase ale temperamentului, cel puțin în public. L-a învățat să ascundă intoleranța și enervarea pe care le provoacă adesea, într-o minte atât de ascuțită ca a lui, lentoarea cu care gândesc ceilalți, să depășească timiditatea care îl împinge adesea la o neîncredere fără motiv și la o detașare rece. Și să se relaxeze, măcar din când în când. Acum, întins molatic lângă ea, cu chipul destins și ținând în mână o cupă din care soarbe cu plăcere vin, Teodora aproape că nu îl mai recunoaște. Întotdeauna a fost frumos, dar maturitatea îi conferă un farmec la care cu greu îi rezști. Femeile prezente în încăpere ar fi dispuse să facă orice pentru a simți privirea acelor ochi negri adânci ațintită asupra lor, pentru a fi atinse de mâinile lui viguroase. Dar ar trebui mai întâi să aibă de-a face cu ea, care nu are de gând să renunțe la bărbatul ei pentru nimic în lume, întrucât Iustinian nu este doar cucerirea ei, ci una dintre creațiile ei.

O rafală de aer rece îi lovește umerii, iar Teodora se întoarce intrigată. Perdeaua prețioasă care închide sala banchetului a fost dată deoparte, unul dintre servitorii lui Iustinian se apropie de el și îi șoptește pe furiș ceva la ureche. Acesta ascultă, își încruntă sprâncenele, după cate se aplecă spre Teodora.

„Scuză-mă în fața oaspeților, trebuie să merg numaidecât la palat”, murmură el, sărutând-o pe umăr.

„Ce se întâmplă?”

„Împărăteasa Eufemia. Se simte rău de câteva zile, dar acum pare că starea ei s-a înrăutățit brusc. Unchiul meu dorește să vin să o văd de îndată. Medicii spun că este în agonie.”

Teodora îi aruncă lui Iustinian o privire nedumerită. Eufemia, soția lui Iustin, nu a acceptat niciodată relația lor. S-a opus imediat ideii ca Iustinian să se căsătorească cu ea, preferând să-și lase nepotul să trăiască mai degrabă în păcat, decât să-i permită să se unească în taina căsătoriei cu o fostă actriță pe care consilierii săi spirituali o consideră o eretică monofizită. Asta a făcut ca relațiile deja proaste dintre cei doi să devină și mai încordate. Iar

acum, că este la un pas de moarte, de ce trimite după el? Oare ce are să-i spună?

Teodora încearcă să citească răspunsul pe chipul amantului ei, dar expresia lui Iustinian este cea a unui funcționar de lux al imperiului: impenetrabil ca o mască de piatră.

4

VECHI PRIETENI

*Constantinopol,
grădina casei Teodorei,
octombrie 524 d. C.*

Constantinopolul doarme.

Aerul nemișcat de toamnă îl acoperă ca o mantie groasă de lână. De pe terasa unde, înfășurată într-un șal fin încrustat cu aur, s-a refugiat să respire și să-și limpezească gândurile, Teodora privește orașul așa cum o copilă își cercetează jucăria preferată. În depărtare, ghicește silueta întunecată a hipodromului, care arată precum un gigant adormit. Chiar și pe întuneric recunoaște fiecare adâncitură a edificiului, fiecare umbră. A crescut jucându-se printre acele arcade, ascunzându-se pe coridoare, uitându-se pe ascuns la cursele de cvadrigă, la luptele dintre animale și la întrecerile conducătorilor de care de luptă. Acolo, pe când era doar o copilă, l-a întâlnit pentru prima oară pe Iustinian, pe vremea aceea un tânăr răsfățat, invitat la curse de unul dintre nepoții împăratului de atunci. Nimeni, nici măcar ea, nu s-ar fi gândit că într-o zi va scruta hipodromul din depărtare, din grădina unei vile patriciene, ca țiuoară a celui tânăr, devenit bărbatul cel mai puternic din imperiu. Circul nu este o prezență amenințătoare, ci un bastion, o certitudine pe

care să se sprijine. O calmează, de parcă el și întreg orașul i-ar insufla forța lor.

În spatele ei răsună vocile estompate ale invitațiilor care sunt pe punctul de a termina cina. Se aud râsete, frânturi de cântece. Iustinian a plecat în grabă, invocând pretextul că o depeșă militară așteaptă să fie citită numaidecât, dar și-a rugat oaspeții să se distreze în continuare.

„De ce te-a lăsat singură? Adevăratul motiv, vreau să spun.”

Teodora se întoarce, ușor indispusă: nu realizase că cineva sosise pe furiș. Dar vocea lui Zicca este suavă, așa cum este, de altfel, totul la el. Este un bărbat născut pentru a seduce și știe lucrul acesta. Natura l-a înzestrat cu un fizic uscățiv, mâini prelungi, o față plăcută, dar nu efeminată, o eleganță înnăscută puțin indolentă în gesturi, de parcă totul i-ar fi indiferent, dar și cu doi ochi de culoarea alunei, plini de pasiune ca jarul, și o gură senzuală. În oraș nenumărate sunt femeile care și-au pierdut mințile pentru el: matroane căsătorite, văduve, tinere fecioare ai căror părinți au fost nevoiți să le îndepărteze repede de-acasă pentru a evita scandalul. Circulă chiar zvonuri despre o călugăriță fugită de la mănăstire și adusă degrabă înapoi de rude, după o noapte de nebunie.

„Dacă ți s-a spus că s-a dus să citească o depeșă, înseamnă că este tot ce trebuie să știi”, răspunde Teodora, pentru a pune imediat capăt intruziunii tânărului.

Este unul dintre capii facțiunii Albaștrilor, iar ea și Iustinian îl folosesc adesea pentru a afla vești, a păstra legături și pentru misiuni în oraș. Este un băiat deștept și disprețuitor, pe care ea îl cunoaște de ani buni, pentru că au aproape aceeași vârstă și amândoi au crescut la circ. Dar, de ceva vreme, familiaritatea excesivă pe care o arată și înclinația de a exagera cu violențele pe care le săvârșește împreună cu gașca de acoliți o îngrijorează. Știe destule despre mersul lumii, încât să-și dea seama că Zicca este genul de om care aduce necazuri, mai devreme sau mai târziu.

„Câtă încrâncenare! La urma urmei, voiam doar să te consolez... o femeie ca tine nu ar trebui niciodată lăsată singură”, îi spune el, luându-i mâna într-a lui și sărutându-i-o.

„Care ce-ar risca altfel? Să cadă pradă unui bărbat ca tine?”, întreabă Teodora sarcastic.

Privirea lui Zicca mângâie încet întreg corpul Teodorei, zăbovind îndelung, astfel încât interesul lui să fie cât se poate de limpede. Apoi murmură cu voce caldă: „Cu siguranță, nu tu ai fi prada mea, ci eu aș fi a ta.”

Teodora râde cu poftă: „Ce scenariu de mâna a doua, dragul meu. Credeam că un om cu experiența ta și-ar putea găsi ceva mai bun de făcut decât să o seducă pe concubina lui *Magister praesentialis*. Chiar crezi că l-aș trăda pentru sentimentalismele astea răsuflăte?”

Zicca râde și el, dar pare că trebuie să se forțeze puțin: „Trădare, ce vorbă mare. Între prieteni vechi se obișnuiește să glumim, să ne consolăm reciproc în momentele de tristețe, să ne distrăm... iar eu nu sunt gelos.”

„Dar el, da. Și, mai presus de toate, îi sunt credincioasă!”

„Fidelitatea este o virtute la câini, nu la femeile frumoase.”

Teodora face un gest de intoleranță, deoarece copilandrul ăsta cu repertoriul lui răsuflat de fraze seducătoare de doi bani a ajuns s-o plictisească, iar ea s-a obișnuit de-acum să se ocupe de alte lucruri decât de prostii de soiul ăsta: „Atunci, poate că ar fi trebuit să te dedici mai mult câinilor. Asta și pentru că, tot ținând calea femeilor, dai mereu de necazuri. Mi-a ajuns la urechi că ai pus ochii pe nevasta unui negustor de cereale. Un Verde, pe deasupra.”

„Teodora, nu-mi spune acum că ai devenit atât de bigotă, încât nu mai poate omul să i-o tragă nevastei unui adversar! Nu te mai recunosc!”, replică el sarcastic.

Privirea Teodorei devine înghețată: „Negustorul de cereale a fost ucis ieri în Santa Sofia. Toată lumea a văzut că tu și prietenii tăi îl urmăreți. Cu cuțitele, în sfânta biserică. Vrei să mă faci să cred că nu i-ai clintit niciun fir de păr din cap și că a fost ucis de altcineva, printr-o întâmplare nefericită?”

Venele de pe gâtul lui Zicca se umflă, fața i se înroșește de furie, pierzându-și orice urmă de atractivitate: linguiștorul arată

acum precum masca deformată a unui silen urât într-o farsă ieftină: „A meritat cu vârf și îndesat ce-a primit nemernicul acela. A venit să mă amenințe în fața alor mei, spunând că i-am violat soția. De parcă eu aș avea nevoie să constrâng o femeie să se culce cu mine! Ar fi trebuit să-l las să scape basma curată? Dar stai liniștită, căci nimeni nu va depune mărturie împotriva mea sau a oamenilor mei. Până și Verzii îl considerau un idiot. Iar nevastă-sa este o târfă care se întinde cu toți!”

Teodora prinde cu mâna bărbia lui Zicca, îl obligă să o privească drept în ochi și îi șuieră hotărâtă: „Ascultă-mă bine, netrebnice. Mie nu-mi pasă cu cine ți-o tragi și câte coarne pui soților imbecili, dar Iustinian și cu mine nu ne permitem acum să lăsăm să izbucnească probleme sau că tu și gorilele pe care le porți după tine peste tot masacrați oameni pe străzi, pentru că nu sunteți în stare să vă înfrânați instinctele joase. Așa că încetează să mai provoci scandaluri, cumpără tăcerea celor care au văzut ceva și pe a văduvei și mai bine pleacă pentru câteva zile din Constantinopol; am prins de veste că prefectul orașului este pe urmele tale.”

Un rânjet îi încrețește gura lui Zicca: „De cine vorbești, de Teodot? Știi cum îi spunem noi? Dovlecelul, pentru cât de nătâng este! Dacă el este cel care cercetează întâmplarea asta, chiar că nu am de ce să-mi fac griji!”

„Bine pentru tine, atunci. Pentru că, dacă vei fi arestat, să știi că nu va exista nimeni care să poată face ceva ca să-ți scape pielea și de data asta.”

Și îi întoarce brusc spatele, pentru a reveni la oaspeții săi.